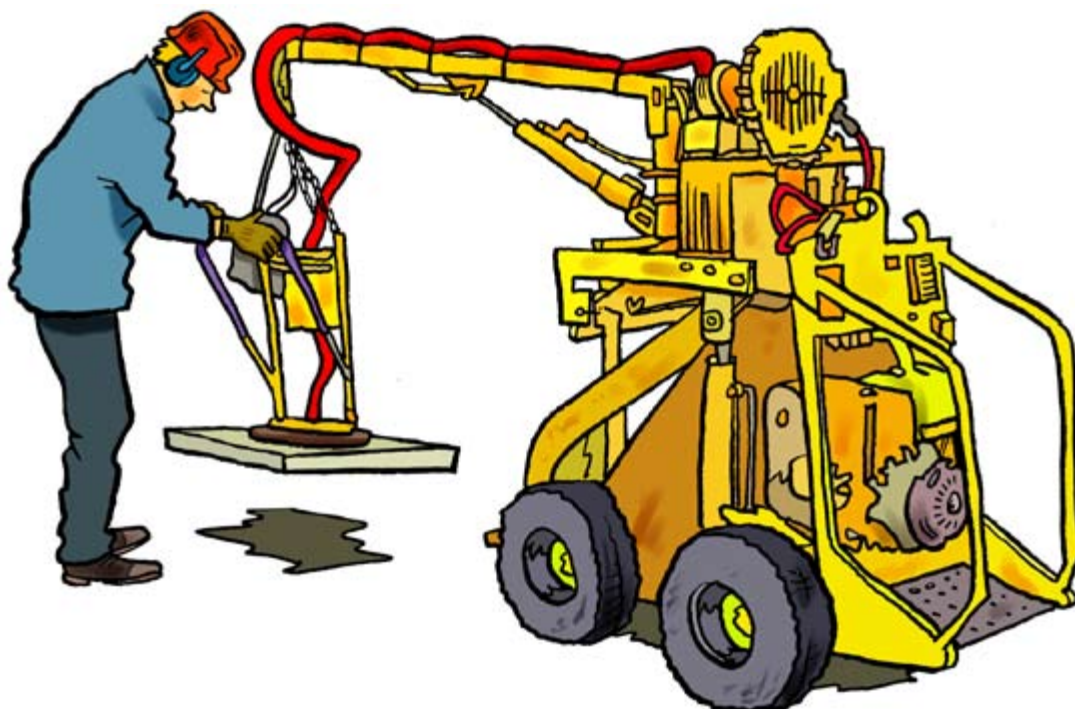


BROLÆGGERE

Tunge løft, dårlige arbejdsstillinger, støv samt støj og vibrationer er de væsentligste årsager til nedslidning og arbejdsskader blandt bro-læggere.

Arbejdsulykker sker især ved fald, trafikuheld samt forkert brug af værktøj. Nogle få forholdsregler kan nedsætte risikoen for arbejdsskader og ulykker.

- ▶ Undgå tunge løft – brug tekniske hjælpemidler.
- ▶ Indret arbejdspladsen sikkert – husk at afmærke arbejdsstedet.
- ▶ Undgå støv, når I skærer og hugger sten.
- ▶ Begræns støj og vibrationer fra værktøj og maskiner.



Brug tekniske hjælpemidler

- ▶ **Undgå at løfte.** Kroppen belastes, når I løfter tungt eller meget. Belastningen bliver værre, når I løfter i en akavet arbejdsstilling.
- ▶ **Brug god løfteteknik.** I praksis kan I næppe helt undgå løft og tungt arbejde. Når det sker, skal I bruge en god løfteteknik, som skåner ryg og knæ. Sørg også for variation i arbejdet – skift mellem tungt og lettere arbejde.
- ▶ **Brug motordrevne hjælpemidler** og vakuumløfter, fx når I lægger kørebanelfliser og brug klemåg til belægningssten. En manuel fliseløfter er OK til mindre opgaver.
- ▶ **Brug lift eller kran** når I skal læsse materialer af fra en last- eller arbejdsvogn. En bagsmæktilift er en god løsning, som også kan bruges på små lastbiler.
- ▶ **Brug altid "kraveknap"** når du sætter sten. Det skåner både ryg og knæ.
- ▶ **Brug motoriseret kærre** eller lignende, når du skal transportere materialer.

Indret arbejdspladsen sikkert

- ▶ **Aftal fra starten** med bygherren, hvordan byggepladsen skal indrettes.
- ▶ **Indret arbejdspladsen rigtigt**, så I får plads til arbejdet og skal flytte mindre rundt på materialer og maskiner. Det gør belastningen mindre.
- ▶ **Sørg for god plads** til at bruge tekniske hjælpemidler, så I undgår dårlige arbejdsstillinger. Brug fx vakuumløftere og motoriseret kærre, når I skal transportere og løfte fliser og sten.
- ▶ **Korrekt levering.** Materialerne skal læsses af så tæt som muligt på det sted, de skal bruges. Sig nej til at modtage materialer, som bliver læsset af andre steder end på den aftalte aflæsningsplads.
- ▶ **Pas på trafikken.** Sørg for, at der er korrekt sikkerhedsafspærring, afmærkning og skiltning af arbejdsstedet, sådan som det er beskrevet i afmærkningsplanen.



Undgå støv, når I skærer og hugger sten

- ▶ **Undgå at støve.** Planlæg arbejdet, så I støver og spreder støvet mindst muligt – for jeres egen og kollegernes skyld.
- ▶ **Skæring af sten og fliser** skal udføres som vådskæring. Hvis det er umuligt at foretage vådskæring, skal der være afsugning på maskinen, og I skal bruge åndedrætsværn med det rigtige partikelfilter (mindst P2).
- ▶ **Brug altid ansigtsvisir eller sikkerhedsbriller** når I hugger sten, så I undgår øjenskader fra stensplinter.

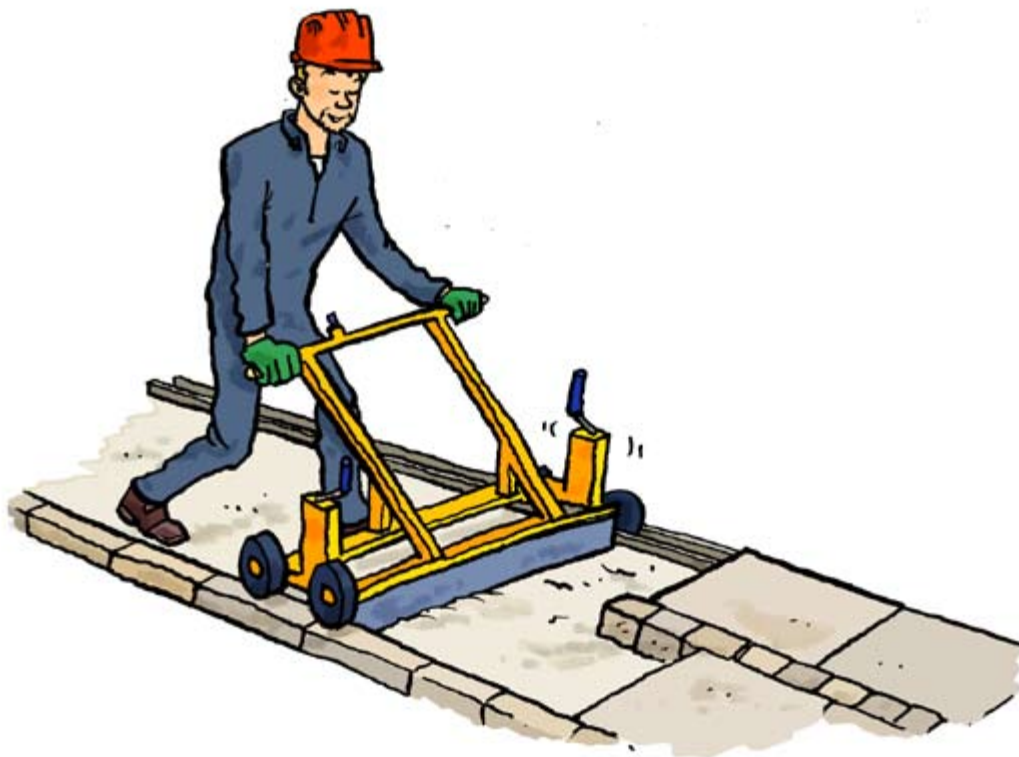
Begræns støj og vibrationer

- ▶ **Begræns støjen.** Vælg de maskiner, der støjer mindst. Tilrettelæg arbejdet, så færrest muligt udsættes for støjen. Brug altid høreværn, hvis I arbejder med eller i nærheden af støjende maskiner.
- ▶ **Undgå vibrationer.** Håndbetjente vibrerende værktøjer som fx slibemaskiner og el-høvle belaster arme og hænder. Brug de mest vibrationsssvage værktøjer med vibrationsdæmpende håndtag. Brug fx fjernbetjent pladevibrator eller pladevibrator med vibrationsdæmpende håndtag. Varier mellem forskellige typer af arbejdsopgaver, så I ikke arbejder for længe ad gangen med vibrerende værktøj.



Typiske skader ved brolæggerarbejde

- ▶ **Akutte skader** som hold i ryggen og diskusprolaps opstår fx hvis noget, I bærer, smutter fra jer, eller hvis I glider på et fedtet underlag.
- ▶ **Nedslidning.** Lang tids belastninger og dårlige arbejdsstillinger giver smerter og slidgigt i ryg, arme, hænder og knæ.
- ▶ **Sygdomme i luftveje og lunger** kan udløses af støv fra sten og fliser.
- ▶ **Høreskader** opstår på grund af støj fra maskiner og værktøj.
- ▶ **Vibrationsskader** i arme og hænder skyldes lang tids arbejde med vibrerende maskiner og værktøj.



Læs mere

Dette faktablad fortæller om nogle udvalgte forhold, som har betydning for jeres arbejdsmiljø. I kan hente flere faktablade, vejledninger og nyttige informationer på BAR Bygge & Anlægs hjemmeside www.bar-ba.dk. Her kan I bl.a. finde links til:

- ▶ Branchevejledning om tekniske hjælpemidler i brolæggerfaget. BAR Bygge & Anlæg.
- ▶ Arbejdsmiljøvejviser nr. 9 om jord, beton og belægning. Arbejdstilsynet.
- ▶ AT-vejledning D.3.1. om løft, træk, skub. Arbejdstilsynet 2004